

Anniina Suninen

KEIJU KELTAKRISTALLI– lastenkirjan kuvittaminen

Opinnäytetyö
Muotoilu

2017

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Tekijä/Tekijät	Tutkinto	Aika
Anniina Suninen	Muotoilija (AMK)	Joulukuu 2017
Opinnäytetyön nimi Keiju Keltakristalli– lastenkirjan kuvitus ja taitto		49 sivua 5 liitesivua
Toimeksiantaja Asta Laitinen ja Maarit Jokela		
Ohjaaja Lehtori Tarja Brola		
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyöni käsittelee lastenkirjan kuvittamista, jonka tarkoitus on toimia samanaikaisesti myös väriterapiakirjana. Keiju Keltakristalli on satu keijutyöstä, joka aikoo palauttaa keltaisen värin Keijumaahan, josta velhokeiju Miranda oli värin vienyt. Kirjan värinä on keltainen, joten kirjan kuvitukset ja yleisilme ovat suurilta osin keltaisia. Kirja on osa Sydänkristallikeijut—sarjaa. Tutkin keltaisen värin merkitystä ja symboliikkaa, sekä otan selvää väriterapian hyödyntämisestä vaihtoehtoisena parannuskeinona. Lisäksi tutkin erilaisia lastenkirjoja, niiden kuvitustyyliä ja taittotapaa, jotta löydän sopivan tavan Keiju Keltakristalli—kirjan toteutukselle.</p> <p>Koska kirja on väriterapiakirja, selvitin väriterapian merkityksen lapsilla ja aikuisilla. Väriterapia on ikivanha hoitomuoto, eikä sen ilmenemistä edelleenkin nykypäivänä aina havaitse. Selvitän väriterapian historiaa, sen ensimmäisiä hyödyntämiskeinoja, sekä miten sitä käytetään tänä päivänä.</p> <p>Esittelen, kuinka kokosin kuvat erilaisilla tekniikoilla lopullisiksi kuvituksiksi, sekä näytän muutamista kuvituksista välivaiheita ja sitten lopullisen tuotoksen.</p> <p>Työni tavoitteena oli selvittää väriterapian historiaa ja käyttöä nykyään, sopivan ja toimivan kuvitustyylin löytäminen ja siistin, yhteneväisen kokonaisuuden luominen kuvista kirjan tarinan tueksi.</p>		
Asiasanat kirja, kuvitus, fantasia, keltainen, lastenkirja, väriterapia		

Author (authors)	Degree	Time
Anniina Suninen	Bachelor of Design	December 2017
Thesis title		49 pages 5 pages of appendices
Keiju Keltakristalli– book’s illustration and layout		
Commissioned by		
Asta Laitinen and Maarit Jokela		
Supervisor		
Lecturer Tarja Brola		
Abstract		
<p>This thesis is about illustrating a children's book, which is at the same time a book for color therapy. The book tells about a fairy girl, who is going to return the yellow color back to the Fairyland, which the wizard fairy Miranda had taken away. The color in the book is yellow and therefore the illustrations and appearance are primarily yellow. This book is part of a Crystalfairies— series. I study the symbolism and meaning of the yellow color and the benefits of using color therapy as an alternative remedy.</p> <p>Since the book is a color therapy book, I examined how this kind of therapy affects adults and children. Color therapy is an ancient remedy and won't necessarily be noticed easily even though it still appears in our daily life.</p> <p>I'll be showing how I made the illustrations with different types of techniques and also show pictures of unfinished illustrations. At the end will be the final illustrations.</p> <p>The main goal of this project was to study the history of color therapy and how it is used today, finding out matching and functioning way to illustrate the pictures so that they'll cooperate with the story.</p>		
Keywords		
book, illustration, fantasy, yellow, children’s book, color therapy		

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	5
2	TUTKIMUSMENETELMÄT JA TIEDONHAKU	5
2.1	Tutkimuskysymykset ja viitekehys	5
2.2	Tutkimusmenetelmät	7
2.3	Kohderyhmä	7
3	VÄRITERAPIA JA KELTAINEN VÄRI	8
3.1	Väriterapian historiaa	8
3.2	Lasten väriterapia	9
3.3	Keltainen väri ja värien psykologia	10
3.4	Keltainen väri vaihtoehtoisena hoitomuotona	12
4	KUVITTAMINEN JA KUVITUKSET	13
4.1	Lastenkirjallisuus ja lastenkirjojen kuvittaminen	15
4.2	Erilaisten lastenkirjojen vertailua	15
4.3	Kuvien materiaalit ja tekniikat	17
5	KUVITUKSET	25
5.1	Välivaiheita	25
5.2	Käsittely ja valmiita kuvia	32
6	JOHTOPÄÄTÖKSET JA YHTEENVETO	41
7	POHDINTA	42
	LÄHTEET	
	KUVALUETTELO	
	LIITTEET	

1 JOHDANTO

Olen haaveillut jo pitkään tekeväni opinnäytetyöni kuvittamisesta. Kuvittaminen on yksi graafisen muotoilun monista osa-alueista ja haluan jatkossa erikoistua nimenomaan siihen. Sain vuoden 2016 loppupuolella lehtori Tarja Broalta tiedon, että lastenkirjalle etsitään kuvittajaa. Kyseessä on kaksi kouvolaista kirjailijaa, Maarit Jokela ja Asta Laitinen, joiden tarina keltaisesta keijusta tarvitsee kuvittajan ja taittajan. Otin heihin yhteyttä ja tein heille malliksi yhden kuvituksen heidän tarinansa pohjalta. He ihastuivat mallikuvaan ja sain projektin opinnäytetyöni aiheeksi.

Kirja toimii lastenkirjan lisäksi myös väriterapiakirjana ja tämän kirjan värinä on keltainen. Kirjoja on tulossa vielä useampi lisää, joiden väreinä tulee olemaan muun muassa punainen ja turkoosi. Tutkin erilaisia lastenkirjojen kuvittamisen tapoja, sekä selvitän väriterapian historiaa ja sen mahdollisuuksia ja harjoitustapoja. Keltainen on suuressa roolissa tässä projektissa, joten tutkin keltaisen värin psykologiaa, sen vaikutusta ihmiseen ja sen symboliikkaa eri kulttuureissa.

Projekti on minulle juuri omiaan, saan tehdä omalla tyylilläni fantasiakuvitusta ja saan myös käyttää eri tekniikoita toteutukseen. Pääsen toteuttamaan myös kirjan taiton, jolloin vastaan siis kokonaan tulevan kirjan visuaalisuudesta lopullisessa tuotteessa. Yhteistyökumppaneinani toimii Jokelan ja Laitisen lisäksi kustannusyhtiö, jota ei ole vielä päätetty.

2 TUTKIMUSMENETELMÄT JA TIEDONHAKU

Työn tavoitteena on tehdä kirjaan 10—13—erilaista kuvitusta sekä taittaa lopuksi koko kirja, eli kyseessä on produktiivinen työ. Teen luonnoksia ja keskustelen mahdollisista visuaalisista toiveista asiakkaideni kanssa. Tarinan teksti ja sen sisällöllinen muokkaus jää kokonaan kirjailijoille itselleen, minulle jää sen visuaalinen suunnittelu.

2.1 Tutkimuskysymykset ja viitekehys

Saadessani tämän projektin tiesin alusta alkaen, että oleellisin tutkimuskysymykseni on sama kuin ensimmäinen päähän putkahtanut ajatus: Millainen on

hyvä kuvitus myös väriterapiakirjana toimivalle lastenkirjalle? Kuvien tulisi olla kirjailijoiden toiveiden mukaisia ja samalla palvella tehtäväänsä väriterapiassa. Väriterapia on minulle aiheena uusi, joten ensin jouduin tutkimaan sen taustoja. Onneksi visualisointi on yksi väriterapian muodoista, joten tutkin myös toimivia lastenkirjan kuvituksia. Aihetta oli hyvä lähteä tutkimaan aihepiiriä vastaavien teosten joukosta. Tutkin erilaisia lastenkirjoja, niin aivan pienille lapsille suunnattuja kuin myös hieman vanhemmillekin suunnattuja kirjoja, niiden kansia ja kuvituksia, mutta myös taittotapaa. Kirjaan on tulossa useita kuvia ja joillakin sivuilla tekstiä saattaa olla enemmän kuin toisella. Näin ollen tasapainoisen, tekstin huomioivan kuvituksen tuottamiseen tarvitsen tarpeeksi ideoita ja esimerkkejä vaihtoehtoista kirjan toteutukseen.

Koen myös tärkeäksi selvittää, millainen keltainen väri oikeastaan on. Minulla on tietysti omat miellelyhtymäni ja ajatukseni keltaisesta. Keltainen merkitsee eri asioita eri kulttuureissa, mutta sillä on myös ominaisuuksia, jotka ovat hyvin pitkälti kaikille yhteneväisiä.

Viitekehukseen olen listannut kolme asiaa, joiden puitteissa työstän opinnäytetyötäni (kuva 1).

Kuva 1: Viitekehys (Suninen, 2017)

Viitekehyksestä ilmenee projektin keskeisimmät tekijät. Kuvituksia tuottaessani minun on muistettava kirjan tarkoitus väriterapiakirjana, ei pelkästään lastenkirjana. Haluan tuottaa kuvia, jotka miellyttävät sekä kirjailijoita että kohde-ryhmää, mutta myös itseäni.

2.2 Tutkimusmenetelmät

Kuvaan opinnäytetyössäni Keiju Keltakristalli—kirjan visuaalisen sisällön tuottamisprosessia luonnoksien ja erilaisten välivaihekuvien avulla. Käyn myös kirjastossa tutkimassa ja selailemassa samankaltaisia teoksia. Etsin inspiraatiota erilaisista lastenkirjoista fantasiakirjallisuuden lisäksi. Sain alusta asti lähteä työstämään visuaalista ilmettä täysin itse vapain käsin, mutta säännöllisillä palavereilla lähdemme muokkaamaan aikaansaamaani sisältöä haluttuun suuntaan. Tutkimuksessani on näin ollen toimintatutkimuksellinen työtap. Ja koska kuvitukset ovat keskeisessä asemassa, viitteitä on esimerkiksi kuvan vastaanottajakeskeisestä analysoinnista. Vastaanottajakeskeisessä analyysissä on kuluttajan, käyttäjän, asiakkaan tai yleisön antamia merkityksiä artefakteille (Ruohonen. 2009, Analyysin eteneminen.) ja struktuoimattomasta havainnoinnista (Anttila. 2014, 9.1.1.3 Struktuoimaton havainnointi.) Myös portfolio tämänkaltaiseen projektiin on hyödyllinen. Ensimmäisten luonnosten tallentaminen, sekä muiden kuvitusmateriaalin kerääminen yhteen paikkaan auttaa jäsentelemään ajatuksia ja selventämään projektin vaiheita monen kuukauden takaa.

Kävin myös läpi aikaisempia kuvittamiseen liittyviä opinnäytetöitä. Varsinaisesti lastenkirjojen kuvittamiseen liittyen niitä löytyi melko vähän, mutta esimerkiksi tietokirjojen kuvituksia löytyi jonkin verran, joten tutkin myös niitä. Tutkin kuitenkin lastenkirjallisuutta paikallisessa kirjastossa ja vertailin erilaisia teoksia toisiinsa, sekä tarkastelin kirjoja, jotka voisivat mahdollisesti olla samantyyllisiä kuin kuvitusprojektini tyyli, joten toimintatutkimus on myös osana opinnäytetyötäni.

2.3 Kohderyhmä

Kohderyhmänäni ovat pääasiassa lapset, mutta keskusteltuani asiakkaideni kanssa totesimme, että kirja voi sopia myös vanhemmille lukijoille väriterapiakirjana. Suunnittelimme kuitenkin kirjan niin, että myös pienemmät lapset pystyvät sitä melko suuren fonttikoon avulla lukemaan myös itsenäisesti. Kuvi-
tukset suunnittelen niin, että niin lapset kuin aikuisetkin ilahtuvat niistä ja löytävät niistä tutkittavaa.

3 VÄRITERAPIA JA KELTAINEN VÄRI

3.1 Väriterapian historiaa

Muinaiset kulttuurit palvoivat aurinkoa – kaiken valon ja samalla värin lähdettä, ja tunsivat sen parannusvoiman. Värin lääkinnällinen asema juontaa juurensa egyptiläisen Toth—jumalan nimiin merkityistä opetuksista. Kreikkalaiset tunsivat hänet Hermeksen nimellä. Egyptiläiset ja kreikkalaiset lääkärit, mukaan lukien länsimäisen lääketieteen isä Hippokrates, noudattivat näitä oppeja ja käyttivät lääkkeinä erivärisiä voiteita ja salvoja, ja ottivat potilaita vastaan parantavin sävyin maalatuissa hoituhuoneissa. Ajanlaskumme ensimmäisen vuosisadan Roomassa lääkäri Aulus Cornelius Celsus kirjoitti värin käytöstä parannustyössä, mutta kristinuskon tullessa nämä ikaikaiset viisaudet yhdistettiin pakanuuteen ja kiellettiin. Edwin Dwight Babbitt oli amerikkalainen fyysikko, kirjailija, taiteilija ja väriterapian edistäjä. Hän julkaisi vuonna 1878 teoksen nimeltä *The Principles of Light and Color* (Valon ja värin periaatteet), jonka avulla väriterapia nousi uudelleen ihmisten tietoisuuteen. Babbittista tuli maailmankuulu hänen laadittuaan kattavan teorian, jossa suositeltiin tapauskohtaisesti nimettyjä värejä käytettäväksi erilaisten sairauksien hoidossa. (Verner-Bonds. 1999, 8.) Vaikka virallisen lääketieteen asenne on pysynyt torjuvana väriterapiaa kohtaan, oman vuosisatamme terapeutit ovat kehittäneet värin hyödyntämistä edelleen psykologisessa testauksessa ja fyysisessä taudinmäärityksessä. Kuuluista sveitsiläisen psykoterapeutti Max Lüscherin laatima väritesti perustui teoriaan, että värit lähettävät ärsykeitä eri puolille ihmisen kehoa ja

vaikuttavat muun muassa aineenvaihduntaan ja rauhasen toimintaan. Teoriaa tukevat 1950—luvulla tehdyt tutkimukset, jotka osoittivat keltaisen ja punaisen valon kohottavan verenpainetta, kun taas sininen rauhoittaa.

Vastasyntyneiden keltaisuutta hoidetaan nykyisin yleisesti sinisellä valolla ja se on osoittanut tehonsa myös nivelreumakipujen lievittäjänä (Verner-Bonds. 1991, 8—9).

3.2 Lasten väriterapia

Tutkimistani väriterapiaa käsittelevistä kirjoista ei löytynyt varsinaisia kappaleita väriterapian vaikutuksista nimenomaan lapsiin, joten laajensin hakua Googlen kautta. Haulla ”Color therapy for children” löytyi muutama sivusto.

Tieteelliset tutkimukset ovat osoittaneet, että oppimisvaikeuksista ja ADHD:sta kärsivät oppilaat kokevat usein vääristynyttä värien havainnointia, jonka takia monet opiskelutilanteet vaativat rauhoittavan ympäristön. Albertan yliopistossa neljäntoista 8—vuotiaan vakavasti vammautuneiden ja emotionaalisesti haastavien lasten ympäristön värejä muutettiin täysin. Valkealla UV—valolla valaistuun, oransseilla matoilla sekä keltaoransseilla hyllyillä varusteltuun huoneeseen vaihdettiin ruskean ja sinisen sävyiset hyllyt ja seinät sekä valo vaihdettiin luonnollisempaan. Lasten aggressiivinen käytös laski ja verenpaineessa tapahtui huomattavaa muutosta. Kun ympäristö muutettiin takaisin, aggressiivinen käytös lisääntyi ja verenpaine kohosi takaisin entisiin lukemiin.

Lapset reagoivat väreihin myös fyysisellä tasolla. Tämä selittyy sillä, että valo kulkeutuu hypotalamukseen, joka kontrolloi hermostoa, kuten myös sydäntä ja hengitystä. Jokaisen värin aallonpituus ja energia vaikuttaa lapsiin eri tavalla. Jopa pikkulapset reagoivat valoon ja väriin, joten esimerkiksi vastasyntyneiden keltatautia hoidetaan sinisellä valolla (Olesen. 2017. Color Psychology: Child Behavior And Learning Through Colors.)

Kysyin asiakkailtani heidän näkemystään lasten väriterapiasta. Kristallikeijut—kirjasarjaa on tulossa useampi osa ja näiden kirjojen tarkoituksena on muun muassa se, että lapsi (tai aikuinen) saa kirjan väriä mieleensä tutkimalla kirjan

kuvia. Kotona ei välttämättä ole esimerkiksi keltaisia vaatteita tai koruja. He laittoivat minulle myös muutaman kuvan kirjasta, nimeltä Värien voima: elämän värit: seitsemän vuoden värisyklit (Pohjalainen, Ilona. 2012). Yhdessä kuvista on lyhyt kertomus entiseltä terveydenhuollon opettajalta. Opettaja joutui poikkeuksellisesti opiskelijaohjaukseen päiväkodin harjoittelujaksolle. Mennessään erääseen päiväkotiin hän huomasi pienen pojan valinneen siniharmaan kartonkiperhosen, jonka siipiä hän väritti mustalla liidulla. Opettaja jutteli kahden kesken opiskelijan kanssa ja sanoi, ettei kyseisellä pikkupojalla ole kaikki nyt kunnossa, vaan jotain on pahasti vialla. Opiskelija kertoi pojan isän olleen kolarissa, eikä kukaan tiedä selviääkö hän siitä. Lapsi ilmaisi värivalinnoillaan sen hetkisiä tunteitaan. Siniharmaa viestitti surua, masennusta ja ikäviä tunteita. Musta viestitti pelkoa ja ahdistusta.

Kristallikeijut—kirjojen värit ovat kirkkaita ja oloa kohentavia, joten kirjojen tarkoitus on tuoda ihmiseen sitä väriä, mitä hän sillä hetkellä tarvitsee. Tutkimissani kirjoissa ei mainittu valtavia eroja aikuisten ja lasten väriterapian välillä, keltaista ei suositeltu käytettäväksi liikaa lasten huoneessa, mutta samoin siitä puhuttiin myös aikuisten makuuhuoneessa, sillä keltainen voi olla stressaava väri (Verner-Bonds.1999, 21).

Päättelin, että mitä enemmän käytän kirkkaita ja kylläisiä keltaisen sävyjä kuvituksissani yhdistettynä hyviin sommitteluihin ja nätteihin hahmoihin, kirja on todennäköisesti menossa oikeaan suuntaan.

3.3 Keltainen väri ja värien psykologia

Seuraavaksi käsittelen keltaisen värin symboliikkaa sekä sen psykologista merkitystä. Keltaiseen väriin mielletään useimmiten aurinko ja ilo, mutta se voi myös olla varoittava ja tuoda esiin kielteisiäkin tunteita.

Keltainen heijastaa silmään niin paljon valoa, mahdollisesti jopa muita värejä enemmän, että sen huomaa jo kaukaa. Sitä ei voi olla näkemättä ja se kuuluttaa onnellisuuttaan kaikille. Jos keltaisen värin kuvittelee henkilöksi, se on helposti pitkästyvä ja tuo julki kärsimättömyytensä ja vaatii siten jatkuvasti uutta ja muutosta. Nopsajalkaisena ja vilkkaana keltainen hakee virkistystä monista harrastuksista ja laajasta sosiaalisesta verkostosta. Toisaalta

keltaisen taipumus kiittää aiheesta, harrastuksesta ja suhteesta toiseen saattaa johtaa pinnallisuuteen, jossa kokemukset jäävät pintaraapaisuiksi eikä ymmärtäminenkään ole sen syvällisempää. Keltainen on kuitenkin myös mestarijonglööri, jolle ei tuota vaikeuksia käydä viittä keskustelua samaan aikaan ja pysyä kaikissa kaikissa kärryillä. Nokkela keltainen kykenee aina hämmentämään useita patoja (Reid. 2003, 24).

Eräs tuntemani ihminen on hyvin samanlainen kuin miten keltaista kuvaillaan. Tämän lisäksi hänen lempiväriinsä on keltainen, tosin tietääkseni tämä juontuu jonkin urheilujoukkueen tunnusväreistä.

Hyväntuulinen ja pirteä keltainen kohottaa mielialaa, luo lämpöä ja hyvää oloa. Se voi myös olla viileä ja kirpeä, joten sen sävyjen kanssa on oltava tarkkana halutun vaikutelman saamiseksi. Yleisesti ottaen keltainen kuitenkin edistää luovia ideoita, joten se on varteenotettava väri työhuoneissa, toimistoissa ja oppimisympäristöissä. Sen sijaan makuuhuoneissa se ei välttämättä ole ihanteellinen väri sen piristävän ja vauhdittavan vaikutuksen takia (Reid. 2003, 42). Keltainen on oiva tehosteväri piristämään ja elävöittämään eri tiloja, mutta on syytä muistaa, että pieninkin epäpuhtaus tekee siitä likaisen näköisen (Coloria.net. Keltainen. 2017).

Graafisessa suunnittelussa värit ovat suuressa roolissa kaikessa tuottamisessa, kun kehitellään esimerkiksi logoja ja esitteitä tai vaikka uusia pakkauksia markkinoille. On arvioitu, että tuotteella on vain neljännessekunti aikaa kiinnittää asiakkaan huomio, ennen kuin hänen katseensa siirtyy eteenpäin. Myynnin kannalta tämä silmänräpäys on ratkaiseva. Väri on kaikkien pakkausten vaikuttavin osa. Brändin luomiseen käytetään runsaasti rahaa ja tutkimustyötä, mutta huolellisimmin paneudutaan kuitenkin pakkauksen ja sen tekstien väriyhdistelmien valintaan. Tutkimusten mukaan juuri väri kiinnittää ensimmäiseksi asiakkaan huomion, se ylläpitää kiinnostusta ja jatkossa myös yhdistää värin kyseiseen tuotteeseen. Ja koska tiettyihin väreihin liitetään tiettyjä ominaisuuksia, valmistaja saa viestinsä perille kuluttajalle samantien (Reid 2003, 36).

Kun tietyt värit liitetään tiettyihin käsitteisiin ja mielikuviin, pelkkä väri voi riittää sen edustaman mielikuvan välittämiseen. Nuoruutta voidaan symboloida

kirkkailla väreillä, kuten keltaisella ja kirkkaanvihreällä, kun taas tyylikkyyttä edustavat paremmin helmenharmaa ja akvamariini. Perinteisyyttä kuvaillaan murretuilla sävyillä ja futuristisesta avaruusajasta tulee mieleen hopea, violetti, sekä sähkösininen. Naisellisuuteen yhdistetään pastellisävyt ja miehekkyyteen tummat värit (Reid. 2003, 36). Tämän näkee jo pelkästään markettien shampoo- ja saippuahyllyillä. Tutkin pakkaussuunnittelun kurssilla näiden kyseisten tuotteiden ulkoasua ja nopealla vilkaisulla huomasi heti, missä on niin sanotusti naisille ja miehille tarkoitettut tuotteet. Miehille oli tarjolla vaaleansinisestä täysin mustaan ja camouflage-kuviolla varusteltuihin pakkauksiin, mahdollisesti höystettynä vielä kuuluisien urheilijoiden kuvilla. Naisille oli kirkkaita värejä ja kuvioina erilaisia kauniita asioita, kuten kukkia. Pantonen tutkimukset ovat paljastaneet, että musta teksti keltaisella taustalla on paras väriyhdistelmä painetulle paperille. Testeissä yhdistelmä on muistettu parhaiten. Keltainen on myös väri, jonka ihmissilmä ensimmäisenä havaitsee (Coloria.net. Keltainen. 2017).

3.4 Keltainen väri vaihtoehtoisena hoitomuotona

Värit ovat osa valoa, joten väriterapeutit ovat sitä mieltä, että värit ovat energian lähde. Jokainen väri etenee eri taajuudella ja vastaa jonkin elimen taajuutta. Väriterapia on ikivanha taito, väreistä ja niitä vastaavista kehon osista tiedetään yllättävän paljon (Reid, 2003, 62.) Nämä taajuudet tunnetaan myös chakroina. Chakroja on kahdeksan, joista kaikilla on oma värinsä. Väreistä ei suotta ole sanontoja, kuten ”nähdä punaista”, ”vihreänä kateudesta” tai ”keltavatsainen”. Esimerkiksi vihreä vastaa sydämen aluetta ja kateus kumpuaa kaikkien tunteiden keskuksesta, eli sydäimestä. Keltavatsainen tarkoittaa hermostuneisuutta tai pelkoa. Jännittyneinä vatsaan saattaa koskea, ja vatsa on keltaisen alue, *solar-plexus* (Chiazzari. 1998, 192).

Väriterapian hyödyntämiseen on monia erilaisia tapoja, kuten esimerkiksi visualisointi, värilliset valonsäteet, tarvittavaan väriin pukeutuminen tai värikkäiden ruokien syöminen. Kävely luonnossa on myös omiaan piristämään

ja rentouttamaan. Raitis ilma auttaa, mutta samalla silmien kautta keho ottaa vastaan luonnon omia värejä (Reid. 2003, 63).

Keltainen vahvistaa ihmisen hermoratoja ja aivoja. Se aktivoi aineenvaihduntaa ja poistaa kuona-aineita, sekä on linkittynyt päätöksentekoon. Keltaisella hoidetaan muun muassa vatsavaivoja, ruoansulatushäiriöitä ja lepraa (Coloria.net. Keltainen. 2017). Tunnetasolla se kohottaa itsetuntoa, hälventää masennusta ja tehoaa erilaisiin pelkoihin. Keltainen auttaa myös vaihdevuosien kuumissa aalloissa ja muissa hormonitoiminnan ongelmissa. Sillä voidaan myös lisätä energiaa ja stressinsietokykyä. Tästä syystä se voikin olla oivallinen väri työhuoneissa. Keltainen voi myös olla häiritsevä ja esimerkiksi lapset itkevät useammin kirkkaankeltaisessa huoneessa (Verner-Bonds.1999, 21).

4 KUVITTAMINEN JA KUVITUKSET

Kuten tutkimuskysymykset— kohdassa kirjoitin, tutkin samankaltaisia lastenkirjojen toteutuksia kuin mitä itse aion Keiju Keltakristallista tehdä. Tutkin kuitenkin myös, millainen kirja ei ole mielestäni toimiva, jotta voin välttää mahdollisia virheitä kuvituksia tuottaessa ja tekstiä asettellessa.

Kuvan suunnittelussa tulee ottaa huomioon lapsen kehitystason mukaiset tulkintaedellytykset. Näköaistin ja havaitsemisen toimintaperiaatteet ovat iästä riippumatta samanlaiset, mutta lapsella kokemuksen puute voi tuottaa vaikeuksia ja virheitä kuvien tulkinnoissa. Vauva, jolla ei vielä juuri ole mielikuvia tai käsitteitä, tutkii esineitä maistamalla, haistamalla, kääntelemällä ja koputtelemalla, ”testaa” uutta esinettä. Myös aikuinen toimii periaatteessa samalla tavalla. Havaitsija pyrkii soveltamaan toimintaskemojaan, ajatusoperaatioitaan, mielikuviaan ja käsitteitään ongelman ratkaisemiseksi. Assimilaatiosta tulee ilmiön teoreettinen hahmotelma ja sillä tarkoitetaan käsityksen muodostamista kohteesta niin, että uusi tieto sulautetaan aikasempaan tietotaustaan. Havaitseminen on siis eräänlaista tietojen käsittelyä avulla (Hatva. 1993, 115—116.)

Aluksi mielteisiin perustuva ”visuaalinen ajattelu” on hyvin konkreettista, muuttuu sitten abstraktimmaksi mahdollistaen odotusten ja mielikuvien muodostamisen johtaen lopulta symbolien käyttöön, jolloin verbaalinen nimeäminen ja koodaaminen mahdollistuvat. Tässä vaiheessa lapsi on jo lähellä kouluikää. Kuvamuisti säilyy verbaalisen muistin rinnalla sen ”alempana tasona”. Kouluiässä lapsi on saavuttanut tai saavuttamassa niin sanotun konkreettisten operaatioiden vaiheen. Mielikuvien muodostaminen on kypsynyt tiettyjä logiikan sääntöjä noudattavien operaatioiden mahdollistamiseksi. Vasta noin yksitoistavuotiaana tieto tavoitteesta alkaa ohjata lapsen toimintaa. Siihen tarvitaan kykyä tarkastella tietoisesti omaa toimintaansa. Tätä nuorempien oppiminen on tahatonta ja suuntautuu kiinnostuksen mukaan. Vaikuttaisi, että toisella vuosikymmenellä lapsi on lähestymässä aikuisten tapaa käsitellä tietoa. Useissa opetuskuva merkitystä käsittelevissä kokeissa kuvien käytöllä ei ollut niin suurta merkitystä tiedon omaksumisessa, vaikkakin kuvat edelleen edistävät oppimista. Havainnollistaminen kuvin on sitä tärkeämpää, mitä pienemmästä lapsesta on kyse — olettaen, että esittämistavassa huomioidaan lapsen ikä ja suhteutetaan sen mukaan. Kuvat ohjaavat huomiota opittavaan asiaan ja esteettinen elämys voi motivoida pientä katsojaa. Lapsi tarvitsee dokumentteja oman ajattelunsa rakentamiseen ja mielikuvituksen raaka-aineeksi. Kuvat voivat myös orientoida lasta ymmärtämään sisältöä ja laajentaa ajattelua symbolisen esittämisen avulla (Hatva. 1993, 115—116.)

Pienille lapsille on tyypillistä tutkia kuvaa yksityiskohdasta toiseen, mikä voi vaikuttaa kokonaisuuden ymmärtämistä. Nuorimmat 8—12 —vuotiaista eivät jätä huomiotta epärelevantteja yksityiskohtia. Vasta noin 12—13—vuotiaana sattumanvarainen oppinen alkaa vähenemään. Lapsen ikä, lahjakkuus, lukemisstrategia, annettu aika, kysymysten laatu ja ymmärrettävyys sekä kuvituksen tarpeellisuus vaikuttavat tiedon omaksumiseen sommittelun avulla. Lapsi ei etsi kuvista vain esteettisyyttä, vaan pyrkii muodostamaan eri asioista kokonaiskäsitteiksi, joihin esteettinen arvottaminenkin sisältyy (Hatva. 1993, 121—122).

4.1 Lastenkirjallisuus ja lastenkirjojen kuvittaminen

Kuvat voivat lisätä lapsen kiinnostusta aiheeseen ja motivoida pysymään kirjan äärellä. Koska aistihavainnot ovat todennäköisesti lapsen käsitteistön ja semioottisen funktion kehittymisen perusta, myös kuvat luovat pohjaa sille, millaisia visuaalisia referenttejä hänen merkkinsä tulevat olemaan. Kuvat voivat rakentaa ja laajentaa lapsen käsitystä ympäröivästä todellisuudesta ja pohjustavat mielikuvituksen kehittymistä. Kuvien käyttö auttaa erityisesti hitaasti oivaltavien lasten oppimista. Mahdollisimman esteettisen kuva-aineiston tarjoaminen voi myös rikastaa lapsen persoonallisuutta, jolloin kuvitusten esteettisen aspektin merkitys olisi elämysten tuottaminen

Useimmiten kuvitustyö aloitetaan tekstin pohjalta, eikä niin päin, että kuvien perusteella kirjoitetaan tarina. Taiteilijan on siis löydettävä esitystapa, joka parhaiten palvelee annettua sisältöä. Kuvitus voi olla symbolinen, mutta myös suoraan tekstiä toistava tai sitä laajasti rikastava, itsenäisesti kertova tarina. Kuva voi siis olla joko toteava tai kertoa omaehtoista tarinaansa. Mikäli kuvaa ei täsmennetä tekstillä, vastaanottajan kuvanlukutaito on edellytys oikean tulkinnan löytymiselle (Hatva. 1993, 132—135).

4.2 Erilaisten lastenkirjojen vertailua

Kävin kirjastossa tutkimassa erilaisia lastenkirjoja, sekä ihan pienille lapsille suunnattuja kuin myös hieman vanhemmille. Pienten lasten kirjoissa oli lähes tulkoon aina käytetty suurta fonttikokoa ja kuvista tehty melko yksinkertaisia ja ilman liikoja koristeellisuuksia. Välillä tarinan kohtia oli saatettu liittää osaksi kuvituksia, kuten esimerkiksi runot oli saatettu kirjoittaa kuvituksiin käsin. Ajattelin itsekin käyttää tätä taittaessani kirjaa, tosin en kirjoita mitään kuviin valmiiksi, vaan muokkaan fontin väriä ja tyyliä kuvaan sopivaksi ja sitä tukevaksi. Joissakin kirjoissa fontti myötäili kuvan muotoja ja linjoja tehden sivun ulkoasusta hauskan ja mielenkiintoisen. Pienten lasten kirjoissa ei ollut kovin paljoa tekstiä per sivu, vaan teksti oli jaettu parhaimmillaan vain muutamaan lauseeseen, kunnes oli jo aika siirtyä seuraavalle sivulle. Hieman vanhemmille lapsille tarkoitetuissa kirjoissa tekstiä on sivuilla jo huomattavasti enemmän ja kuvista alkaa löytyä myös lisää tutkittavaa. Kuvitusten tyyli vaihteli huomattavan paljon, oli kirjoja joissa kuvat oli piirretty kokonaan käsin, kuten esimerkiksi aivan upea venäläinen Jurij Vasnetsovin kirjottama ja kuvittama runokirja

Sateenkaari (1988). Runot eivät ole kovin pitkiä, mutta niille on tehty suuret ja värikkäät kuvat, jotka täyttävät sivut. Vastaavasti eräässä kirjassa oli ihmishahmot piirretty hyvin pelkistetyksi, mutta kirjan keskeisimmän tyttöhahmon hame oli selkeästi valokuva, joka oli leikattu ja liitetty piirrettyjen kuvien päälle.

Toisessa kirjassa kerrottiin kissasta, jonka piirrokset olivat hyvin sarjakuvamaisia, mutta väliin oli liitetty myös kuvia ihan oikeasta kissasta, joka olin saman näköinen kuin piirretty kissa. Näissä kirjoissa tekstiä alkoi olla jo virkkeiden verran, joskin ne saattoivat olla sijoitettu sivulle hieman erilleen, jolloin vaikutelma pysyi kevyenä ja lapselle helposti luettavana. Sitten alkoi olla myös kirjoja, joissa kuvitukset eivät olleet enää niin keskeisessä asemassa. Tekstiä oli jo sivun verran ja kuvat saattoivat olla melko pieniä ja viedä aukeamalta melko pienen tilan. Kuvat olivat myös paikoitellen melko yksittäisestä asiasta kertovia, eikä niissä välttämättä tapahtunut varsinaisesti mitään. Kirjojen seasta löytyi myös selvästikin tarinaltaan lapsille suunnattuja kirjoja, mutta joiden kuvitus oli mustavalkoista ja paikoitellen synkkää. Tällainen oli esimerkiksi kirja Andersenin satuja (Andersen, H.C. 2005), jossa kuvia oli tosiaan vähän ja kirja vaikutti olevan tarkoitettu aikuisen luettavaksi lapselle. Kuvilla ei ollut kirjassa niin merkitystä.

Lisäksi löytyi hauska teos Missä lohikäärme on piilossa? (Hook, Jason. 2007) jonka kuviin oli lisätty kohopainatusta tai vastaavaa. Kirjasta oli tarkoitus etsiä lohikäärme joka sivulta ja kohokuvio teki kirjasta aivan erityisen hienon.

Lopuksi vilkaisin vielä omia suosikkejani, eli Tove Janssonin Muumi—kirjoja. Muumien kuvitustyyli on ehkä enemmän aikuiseen makuun ja sen lisäksi niiden tekstiin on käytetty aivan omanlaistaan scrip—fonttia, joka voi olla työläs lukea jopa vanhemmille. Muumeista on tehty myös piirrossarjan tyyllisiä sarjakuvajulkaisuja, jotka todennäköisesti sopivat paremmin lapsille. Tietysti Muumien ikonisuus ja ikuinen ajankohtaisuus saattaa kiinnostaa niin pieniä lapsia siinä missä aikuisia niin, että ne saavat pienen vaikealukuisuutensa anteeksi.

4.3 Kuvien materiaalit ja tekniikat

Halusin käyttää kuvituksissani useita eri materiaaleja. Tiesin käyttäväni kuvien lopulliseen tuottamiseen Adobe Photoshopia, mutta halusin lisätä kuviin erilaisia elementtejä ja pintoja, jotta lopputulos olisi ”maanläheisempi”, eikä niin sanotusti siloitellun näköinen. Käytin projektissani valokuvia, vesivärejä, sekä erilaisia tekstuuripintoja. Kokosin kuvani tavallaan osissa, piirsin taustoja varten erikseen muun muassa taloja ja kukkia. Myös hahmot piirsin erikseen, jotta niiden käsittely ja muokkaaminen olisi helpompaa.

Kuva 2: Ensimmäisiä luonnoksia (Suninen, 2017)

Aluksi luonnostelin kuvat tavalliselle paperille ja skannasin ne tietokoneelle väritystä varten. Ymmärsin hyvin pian, en kuitenkaan ehkä tarpeeksi ajoissa, että minun ei kannata luonnostella ja tussata kaikkia kuvia jokaista yksityiskohtaa myöten valmiiksi. Kuvien käsittely ja muokkaus ovat huomattavasti haastavampia, mikäli en tarvittaessa pysty muokkaamaan esimerkiksi hahmon sijaintia tai taustan tapahtumia. Tämä kävi kuvassa 2 olevien kuvien kohdalla ilmi. Jätin onneksi molemmissa kuvissa taustan melko

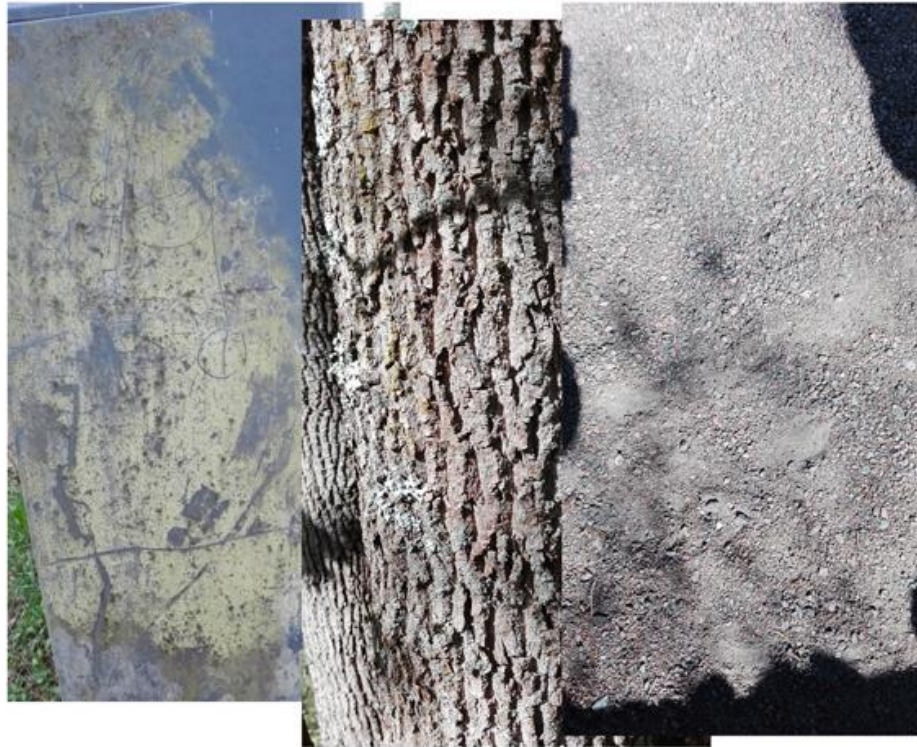
tyhjäksi, jolloin pystyin muokkaamaan niistä asiakkaan toiveiden mukaisia. Kirjan teemana on kuitenkin myös keltainen, joten kaikissa kuvissa tuli keltaisen värin olla hallitseva, vaikka muitakin värejä on. Mikäli olisin piirtänyt taustalle elementtejä, joiden värittäminen keltaiseksi olisi ollut omituista, olisin joutunut joko vähentämään niitä tai sijoittamaan kuvaan enemmän keltaista.

Erityisesti valokuvat olivat erityisen tärkeitä, mitä pidemmälle työssäni pääsin. Valokuvasin aina sopivan asian, esineen tai pinnan kun sellainen kohdalleni sattui.

Kuva 3: Käyttämiäni valokuvia (Suninen, 2017)

(Kuvat 3 ja 4) Valokuvasin puita, kukkia ja rakennuksia, kuten myös erilaisia pintoja. Esimerkiksi asfaltti, hiekka ja puu osoittautuivat hyödyllisiksi valokuvattaviksi työni kannalta. Valokuvasin myös hieman ruosteisia pintoja, sekä esimerkiksi nahkasohvaa.

Kuva 4: Valokuvaamiani pintoja (Suninen, 2017)

Kaikkia kuvia en välttämättä käyttänyt, mutta niitä oli hyvä olla. Koskaan ei voinut olla varma, vaikka esimerkiksi ruosteista pintaa olisi sattunut tarvitsemaan esimerkiksi kiven tai talon tekstuuriksi.

Käytin kuvituksissani myös pienissä määrin tekstuureihin erikoistuneen Textures.com—sivuston tekstuureja, lähinnä joihinkin vaatteisiin. Sivustolta saa ladata päivittäin enintään viisitoista tekstuurikuvaa täysin ilmaiseksi. Nämä kuvat ovat useimmiten melko pieniä resoluutioltaan ja isompia kuvia varten täytyy ostaa premium—jäsenyys. Tälle ei itselläni ollut tarvetta, koska tarvitsin heiltä hyvin pienissä määrin materiaalia. Sivuston tekstuureja saa käyttää pelien kehittämiseen, sivujen suunnitteluun, tulostettuun materiaaliin ja moneen muuhun tarkoitukseen.

Käytin keltaista väriä etenkin taivaan kuvittamisessa. Hyödynsin työssäni useita vuosia sitten ottamiani valokuvia pilvisestä taivaasta (kuva 5).

Kuva 5: Käyttämiäni valokuvia taivaasta (Suninen, 2017)

Harkitsin myös taivaan ja pilvien piirtämistä itse, mutta toisaalta pilvien muodostelmat valokuvissa olivat kuitenkin niin vaihtelevia ja erikoisia, joten en nähnyt syytä olla hyödyntämättä niitä. Ja toisaalta ne toivat kuviin juuri sellaista eläväisyyttä jollaista toivoin, ja ne olivat myös asiakkaan mieleen. Maalasin kuvitusten pohjalle erilaisia sävyjä ja liitin valokuvan kuvan päälle. Eri värisävyt näkyivät erottuivat suodattamalla kauniisti valokuvan alta. Vaihtoehtoisesti käytin myös tekemiäni tekstuureja kuvien päällä, joiden alta suodatin kuvitukseni.

Sain työni parissa olla tarkkana, että keltainen pysyi mahdollisimman puhtaana, eikä taittunut esimerkiksi liikaa oranssiin tai ruskeaan, saati vihreään.

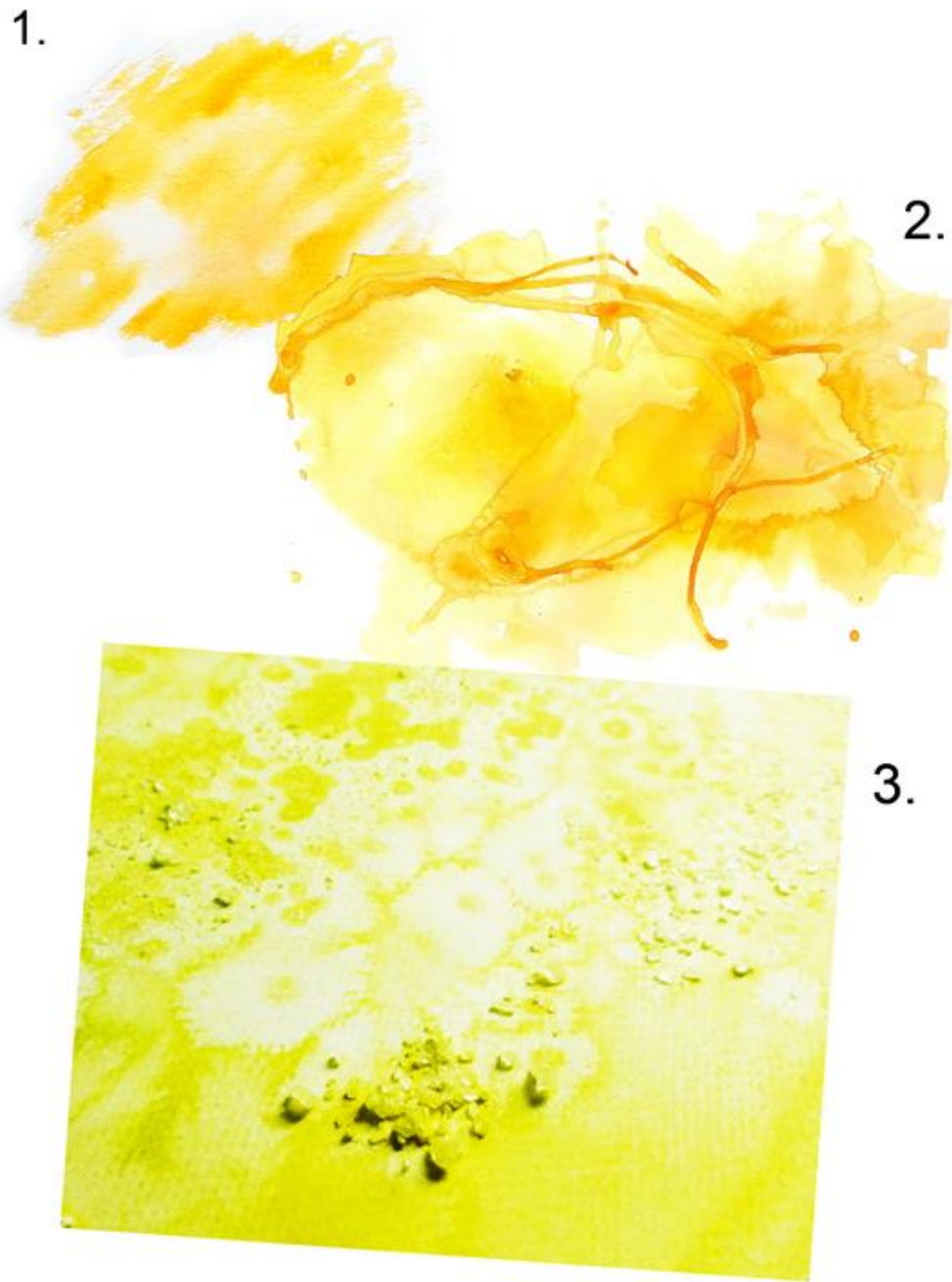
Kuva 6: Muokkausmenetelmä (Suninen, 2017)

Pienissä määrin se ei haitannut vaan toi kuvaan elävyyttä, mutta tarkoitus oli pitää keltainen mahdollisimman puhtaana, raikkaana ja kylläisenä. Tarinan alussa keltaista ei tarinan kulun takia juuri ole, mutta siitä tulee yhä tärkeämpi kirjan loppua kohden edetessä.

Kuva 7: Keltaisen sävyt ja valokuvan hyödyntäminen (Suninen, 2017)

Käytin kuvien taustoihin ja hahmojen vaatteisiin ottamieni valokuvien lisäksi esimerkiksi kolmea maalaamaani vesiväripintaa (kuva 8.) Yksi oli melko tavallinen keltainen pinta ilman suurempia värieroja, toiseen tein enemmän sävyjä ja kuviota ja kolmannessa käytin kidesuolaa märän maalin päälle, jotta pinnalle muodostuisi tekstuuri. Näitä pystyi hyödyntämään melkein missä tahansa, mutta useimmiten käytin näitä hahmojen vaatteisiin tai sitten taustan suurimpiin elementteihin. Erityisesti toisen pinnan kohdalla väri oli paikoitellen liian oranssi tai muokkauksesta ja muista väritasoista riippuen jopa ruskea, joten sitä täytyi sävyttää Photoshopissa useaan otteeseen.

Kuva 8: Vesiväripintoja (Suninen, 2017)

Vesiväripinnat toimivat sellaisenaan esimerkiksi sellaisten kuvien taustalla, joissa ei esimerkiksi hahmojen lisäksi ole juuri muuta. Pinta tekee taustasta kuitenkin eläväisen ja mielenkiintoisemman kuin tasainen väripohja.

Maalasin akvarelleilla myös erilaisia kukkia (kuva 9.) Vaikka olin myös valokuvannut pitkin kesää niin kaupungin istutuksia kuin tien varsien voikukkaketöjä, halusin kuviin myös oman käden jälkeä.

Kuva 10: Kukkameret (Suninen, 2017)

Kuvista ja kukista huomaa melko helposti, mitkä ovat maalattuja ja mitkä valokuvattuja kukkia. Itse en pidän sitä lainkaan huonona asiana, että maalauksen seassa on myös valokuvaa, mielestäni se tekee kuvasta mielenkiintoisen, kunhan kontrasti niiden välillä ei ole liian jyrkkä. Joskus reilu kontrasti kahden eri materiaalin välillä voi olla hyvä ja toimiva, mutta halusin lastenkirjaan tasapainoisen sekä leikkisän kokonaisuuden.

5 KUVITUKSET

Seuraavaksi esittelen kuvitusteni välivaiheita ja muutamia valmiita kuvia. Loput valmiit kuvat ovat portfolioissani, mutta itselleni tärkeitä kuvia halusin hienman avata ja kuvailla niiden valmistumista.

5.1 Välivaiheita

Säästin kaikki luonnokset ja välivaiheet prosessin eri vaiheilta. Niiden avulla pystyn vertailemaan ensimmäisiä ajatuksia tarinan kuvittamisesta lopullisiin

tuotoksiini. Monet kuvistani olivat pitkälti samanlaisia alusta loppuun saakka joitakin muutoksia lukuunottamatta. Joukkoon mahtui myös kuvia, jotka luonnostelin ja väritin loppuun asti, mutta en kuitenkaan ollut lopputulokseen tyytyväinen. Joskus syynä saattoi olla hahmon hankala asento tekstin sijoittelun kannalta ja toisessa kuvassa saattoi koko sommittelu vaatia uudelleenjärjestelyä.

Velhokeiju Mirandaa käsittelevä kuvaa muokkasin suuntaan ja toiseen ja taas takaisin (kuva 11). Kuva on kirjan kolmas kuva ja haasteellinen esimerkiksi väriensä vuoksi. Miranda on kateellinen sisarelleen Alesialle muun muassa hänen puutarhastaan, jolloin Mirandan katkeruus alkaa haalistamaan hänen omia sekä hänen puutarhansa värejä, kunnes kaikki värit kuihtuvat pois.

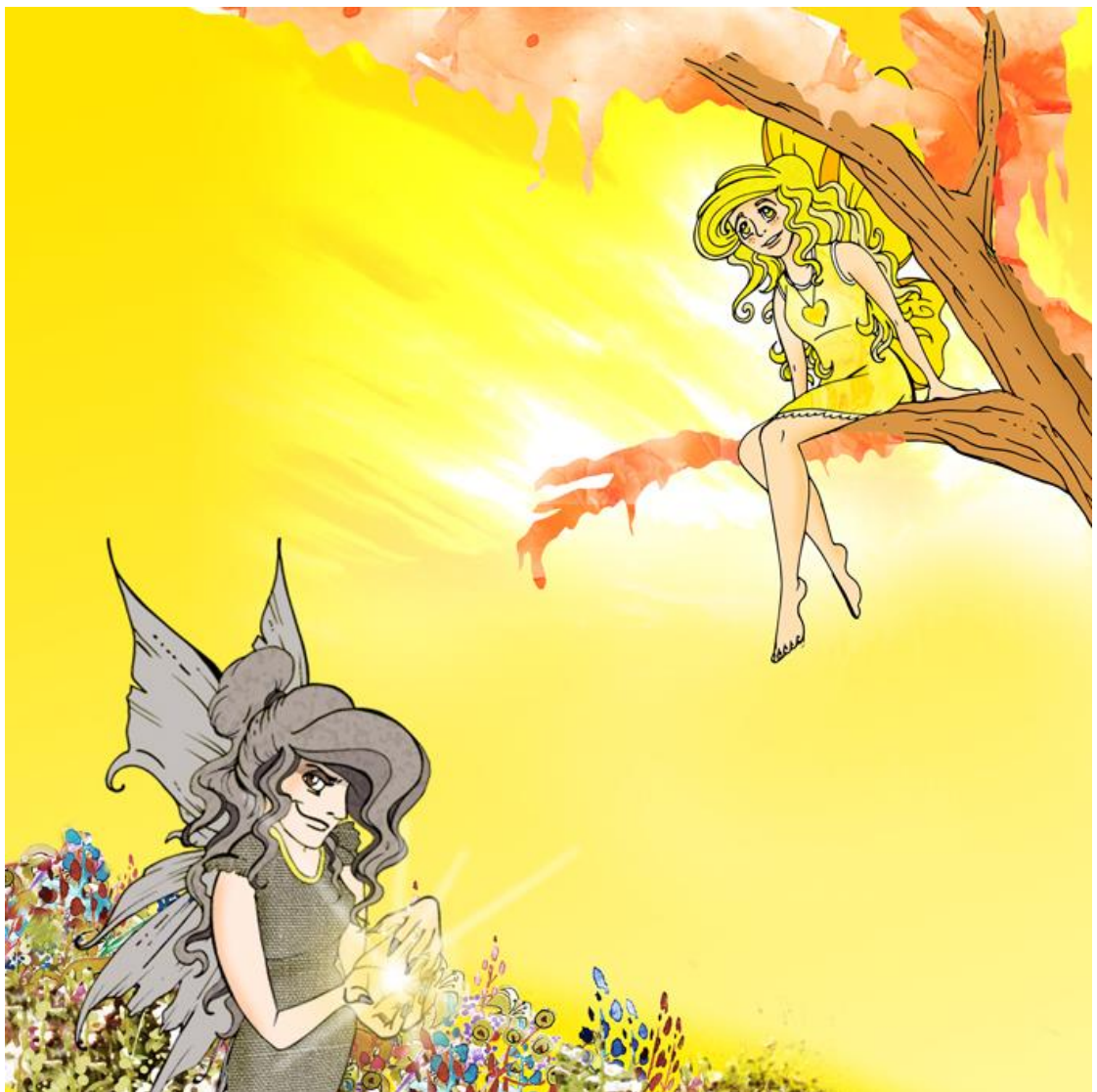

Kuva 11: Velhokeiju Miranda (Suninen, 2017)

Vaikka tekstissä kuvaillaankin värien katomista ja se on oleellinen osa tarinaa, en kokenut sen kuvaamista kovin tarpeelliseksi, koska kirja on myös väriterapiakirja. Ratkaisin asian sijoittamalla harmaan Mirandan näkyvästi ja vastaavasti hänen kukkansa hieman piiloon alareunaan. Taustalta näkyy kuitenkin edelleen reilusti värikästä Keijumaata, eikä sivusta tule ankea tai

tylsä. Tämä kuva oli alun perin koko aukeaman kokoinen, mutta kuvien asettelun kannalta pidin parempana vaihtoehtona rajoittaa kuvan koko yhteen sivuun.

Tähän kuvaan mahdutin Mirandan loitsimiskuvan ja Keiju Keltakristallin esittelykuvan (kuva 12). Ensin ajattelin tehdä Mirandalle oman sivun ja Keiju Keltakristallille oman, mutta arvelin sittemmin näiden kuvien olevan loppujen lopuksi helppo sijoittaa samalle sivulle, jolloin kirjan aukeamien kuvat toimivat paremmin keskenään.

Kuva 12: Miranda ja Keiju Keltakristalli (Suninen, 2017)

Halusin tehdä Mirandasta häijyn näköisen ja keltaisesta keijusta taas iloisen ja kiltin näköisen. Lopputuloksena Mirandasta tuli hieman karskin näköinen ja en

liiksi viitsinyt Keiju Keltakristalliakaan kehua, joka näytti lattealta ja melko ilottomalta. Eli täysin päinvastainen kuin mitä ajattelin. Päätin tehdä kuvan kokonaan uusiksi, sillä tekstillekään ei jäänyt enää tarpeeksi tilaa.

Tarinassa mainitaan jo kirjan alussa ampiainen, joten ajattelin tätä kuvaa suunnitellessa tehdä ampiaisesta yhteen kuvaan keskeisen hahmon (kuva 13).

Kuva 13: Ampiainen (Suninen, 2017)

Luettuani tarinan useamman kerran ja keskusteltuani asiasta asiakkaideni kanssa päätin, että teen kuvan kokonaan uudelleen. Vaikka ampiainen mainitaankin jo kirjan alussa, kuvan tilanne oli mielestämme tärkeämpi. Keiju Keltakristallilla on kaulassaan sydänkristalli, jolla hän voi muun muassa parantaa, joten päätin kuvata mieluummin sen. Tällä sommitelmalla hahmot jäävät turhan kauas ja tarinan kannalta ei kovin merkittävä ampiainen vie

turhan paljon kuvatilaa. Valtavan kokoinen ampiainen ei sitä paitsi näyttänyt kovin järkevältä.

Seuraava kuva oli myös kuva, jollai hain ja sain tämän projektin itselleni opinnäytetyöksi (kuva 14). Kuvassa Keiju Keltakristalli on lähtenyt Keijumaasta ihmisten maailmaan ja päätynyt maatalan pihalle.

Kuva 14: Maatila (Suninen, 2017)

Vaikka pidin kuvasta, päätin tehdä kokonaan uuden version. Pidin asennon ja ilmeen suurinpiirtein samanlaisena, mutta kuvan toteutuksen halusin olevan yhteneväisempi muiden kuvien kanssa. Kuvan kontrasti ja yksityiskohtien määrä ei vastannut muita kuvia ja alkuperäinen Photoshop—tiedosto oli jo kadonnut, joten en voinut enää muokatakaan sitä. Lisäksi kuvan resoluutio oli liian pieni kirjan sivujen mittoja ajatellen, eikä kuvan jatkaminen olisi ollut aivan yksinkertaista.

Kuva Keiju Keltakristallista ojentamassa sydänkristallia kohti taivasta oli suunnittelultaan ja sommittelultaan tavallaan yksi helpommista, mutta tuotti silti yllättävän paljon päänvaivaa (kuva 15). Piirsin kuvan peräti kolme kertaa, kunnes sain lopulta toivomani tuloksen.

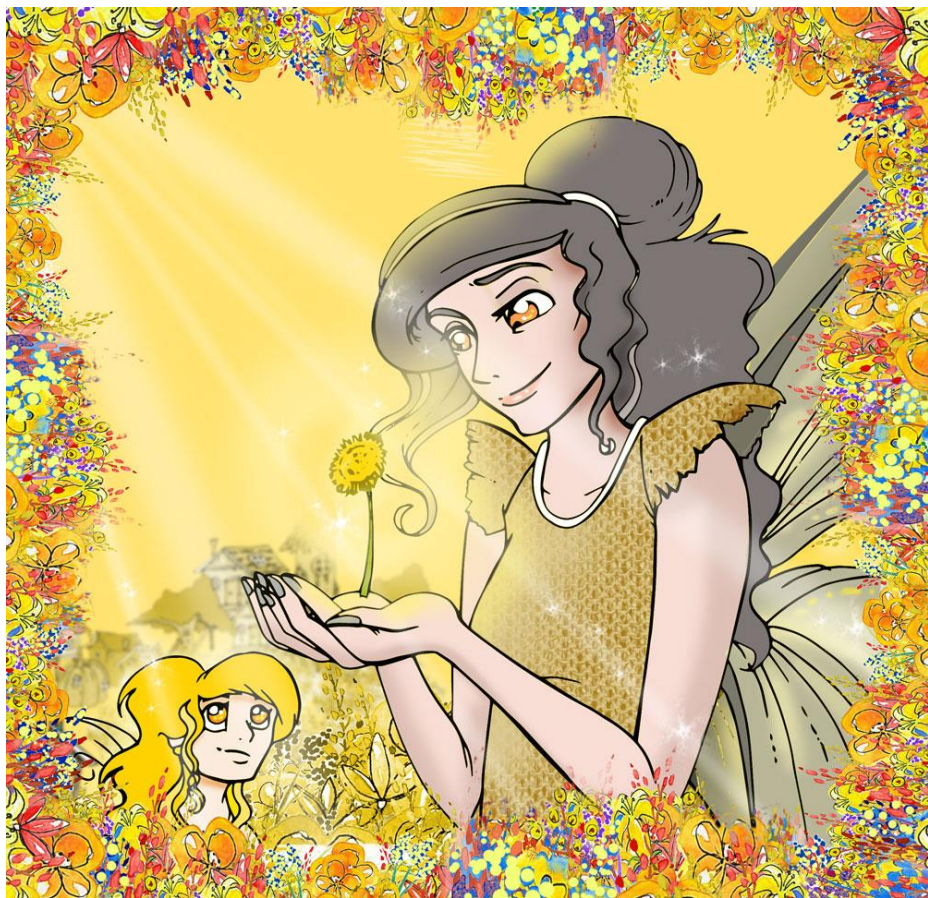
Kuva 15: Keltaisen värin palautus (Suninen, 2017)

Ensimmäisessä versiossa piirsin kuvaan Mirandaan loihdimassa ampieeseen liittyvää loitsua. Arvelimme asiakkaitteni kanssa, että kuvasta tulisi turhan synkkä Mirandan harmauden takia, joten vaihdoimme kuvaan Keiju Keltakristallin. Asiakkaani ihastuivat erityisesti sydänkristallista lähtevään keltaiseen väripurkaukseen, joten se täytyi ehdottomasti pitää. Tämä oli toinen versio tästä kuvasta, enkä edelleenkään kokenut kuvaa sopivaksi. Värit saivat tässä kuvassa olla tummahkot, jotta väripurkauksen hehku korostuisi. Mielestäni vihreään taittuva tausta oli likaisen näköinen, eikä lainkaan kirjaan sopiva, joten päätin muuttaa sen vähä kylläisemmäksi ja yhteneväisemmäksi kirjan muiden kuvien kanssa. Halusin laittaa kullankeltaista sadetta kuvaan, jotta kuvasta tulisi taianomainen ja kaunis.

Kirjan viimeisessä kuvassa Keiju Keltakristalli on palannut Keijumaahan ja tuonut keltaisen värin takaisin (kuva 16). Ja koska keijut ovat sydämeltään ystävällisiä, keiju menee Mirandan talolle ja ojentaa hänelle voikukan.

Mirandan puutarhassa voikukka hehkuisi keltaista väriään.

Pohdin tarinan loppua pitkään ja sitä miten sen kuvittamisen toteuttaisin. Tein kaksi kuvaa ja tämä oli ensimmäinen versio. Väritin ja muokkasin tämän ainakin suurinpiirtein loppuun asti vain todetakseni lopuksi, etten pidä siitä yhtään.

Kuva 16: Voikukka (Suninen, 2017)

Ajatuksena kuva oli ihan toimiva, mutta loppujen lopuksi kuva oli mielestäni hieman vaisu ja kaipasi syvyyttä. Tekstille tarkoitettu tyhjä tila oli liian ahdas ja kukkareunukset olivat hauska idea, mutta toimimaton ratkaisu. Halusin kirjan viimeisen sivun ja kuvan olevan siisti ja tekstille olisi jäätävä paljon tilaa. Lisäksi halusin taustalla olevan tutkittavia kohteita, kuten tässäkin heikohkosti on, mutta vain selkeämpinä ja värikkäämpinä.

Kävin kaikki kuvat useamman kerran läpi ja lähes joka kerta löysin jotain korjailtavaa, vaikka edellisen kerran vilkaistessani sitä olin saattanut ajatella, että kuva on valmis. Pikkuhiljaa hahmot löysivät kuvassa paikkansa ja taustat alkoivat muotoutua myös tekstin asettelua ajatellen sopiviksi.

5.2 Käsittely ja valmiita kuvia

Monien kuvien ruotimisien ja asiakastapaamisten jälkeen kuvat alkoivat olla valmiita. Ne olivat värikkäitä, mutta silti hallitsevana värinä oli keltainen. Kuvista löytyi tutkittavaa sekä katseltavaa ja ne olivat yhteneväisiä. Alla on muutamia valmiita kuviani.

Kirjan toinen kuva on keijuprinsessa Alesiasta (kuva 17), jonka puutarha kukoistaa kaikissa eri väreissä. Puutarhan kruunuina kasvavat auringonkukat.

Kuva 17: Keijuprinsessa Alesia (Suninen, 2017)

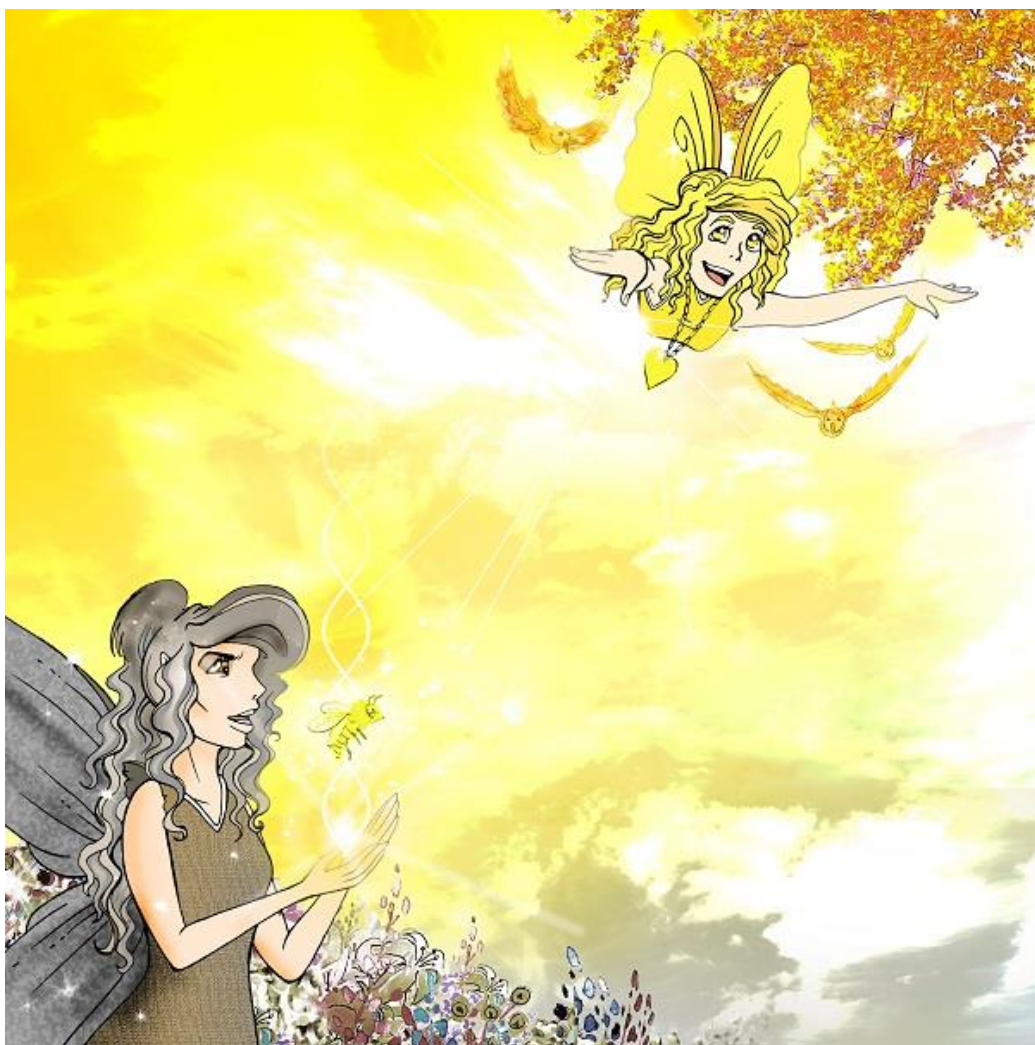
Tätä kuvaa edeltävä kuva on Keijumaasta kertova. Keijumaan kuvassa on melko tasaisesti kaikkia värejä, mutta seuraavalla aukeamalla ovat vierekkäin Alesian ja Mirandan kuvat, joihin halusin heti keltaisen värin selvästi esille. Aluksi Alesian mekko oli keltaisen ja oranssin sekoitus, mutta päädyimme lopulta vaaleanpunaisen suuntaan. Ulkonäkö ja mekko ovat melko perinteiset, mutta tyyli toimii. Keiju näyttää kilttiltä ja lempeältä, kuten keijujen voi kuvitella olevankin. Tämän kuvan sain hyvin pitkälti kerralla valmiiksi, minulla oli selkeä mielikuva, millaisen kuvan Alesiasta halusin.

Kuva 18: Miranda (Suninen, 2017)

Toisella sivulla on hapan Miranda ja kuvan etualalla on melko paljon harmaata (kuva 18). Harmaata haluttiin kirjaan mahdollisimman vähän, mutta harmaus myös kuului oleellisesti kirjaan. Suunnittelin kuvitukset niin, että sain Alesian ja Mirandan kuvat samalle aukeamalle. Kuvat ovat muutoin värikkäitä, jolloin harmaat ja synkät värit eivät niin haittaa. Taustalla olevaan puuhun olen laittanut yhden vesiväritaustakuvistani ja samalla myös siirsin puun kuvan oikeaan reunaan, jotta tekstille jäi tilaa. Taivaalla on hyödynnetty pilvivalokuvaani ja edustalla olevaan puutaloon olen käyttänyt ottamaani valokuvaa puunrungosta.

Mirandan loitsua ja Keiju Keltakristallin esittelykuvaa (kuva 19) muutin sommittelultaan avarammaksi. Miranda näyttää edelleen viekkaalta, muttei niin ilkeältä kuin aikasempi. Keltainen keiju on nyt iloisempi ja kirkkaamman värinen ja lisäsin hänen seurakseen pari lintua lentelemään.

Kuva 19: Miranda ja Keiju Keltakristalli 2 (Suninen, 2017)

Tarinassa kuvaillaan Keiju Keltakristallin vaatteita ja hiuksia kullankeltaiseksi, jotka olivat Mirandan takia kuitenkin haalistuneet. Päätin kuitenkin pitää tässä kuvassa värit vielä kirkkaan keltaisena, koska Miranda ja taustan alaosa olivat jo harmaita, sekä seuraavan sivun kuvassa Keiju Keltakristallin koko olemus on haalistunut, joten näin harmaata ei tule liiaksi.

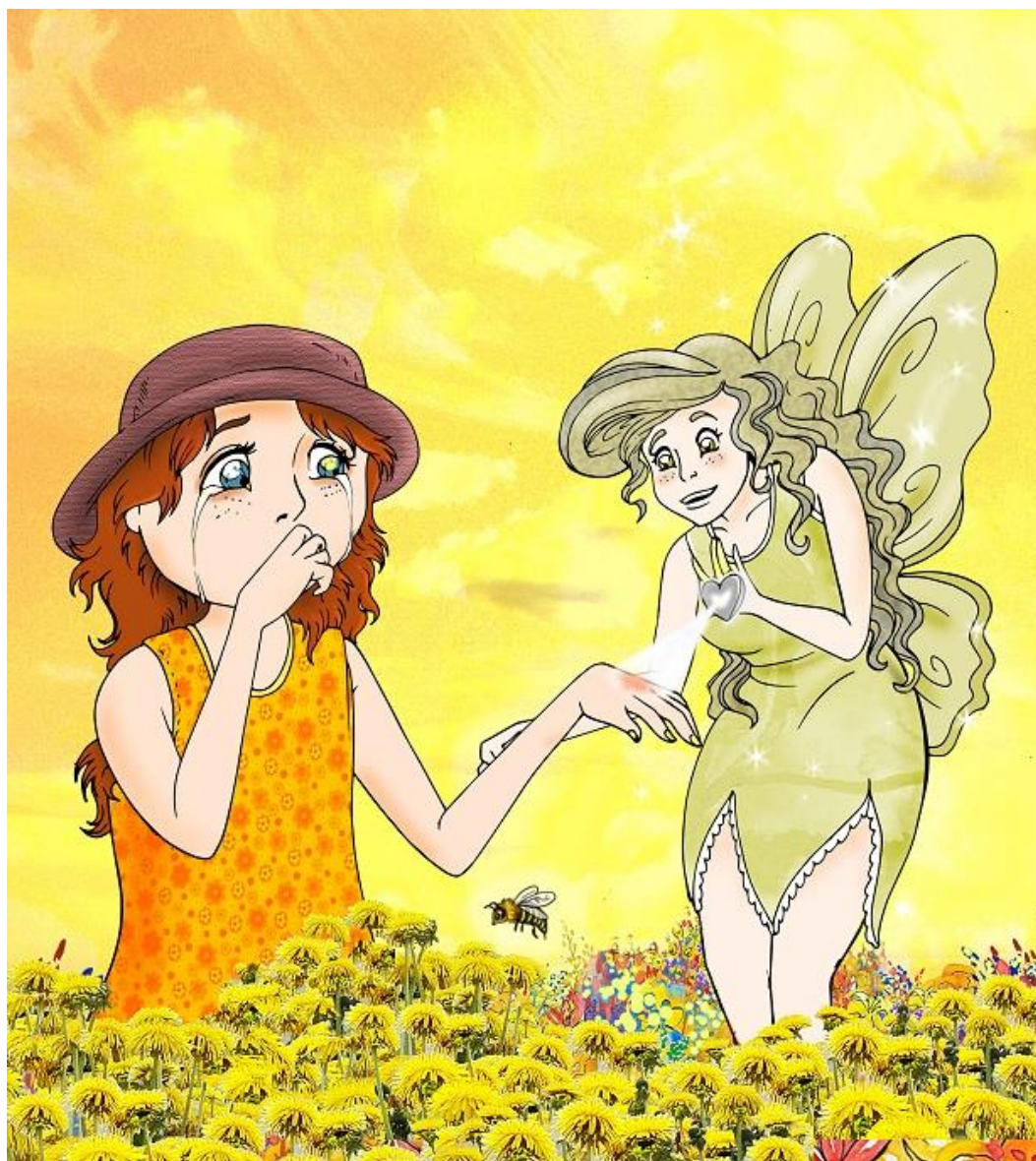
Maatilakuvan (kuva 20) piirsin uudelleen muuttaen oikeastaan vain taustan. Maatila luo jo pelkästään aiheena paljon mielikuvia, joten kuvitusmahdollisuuksia oli vaikka kuinka.

Kuva 20: Maatila 2 (Suninen, 2017)

Halusin tehdä taustalle paljon eläimiä, koska niitä ainakin uskoo maatilalla olevan paljon ja oletin lasten pitävän eläimistä. Keiju Keltakristalli itse on menettänyt kullankeltaisen hohtonsa, mutta jaksaa kuitenkin hymyillä ja olla kiinnostunut ympäristöstään.

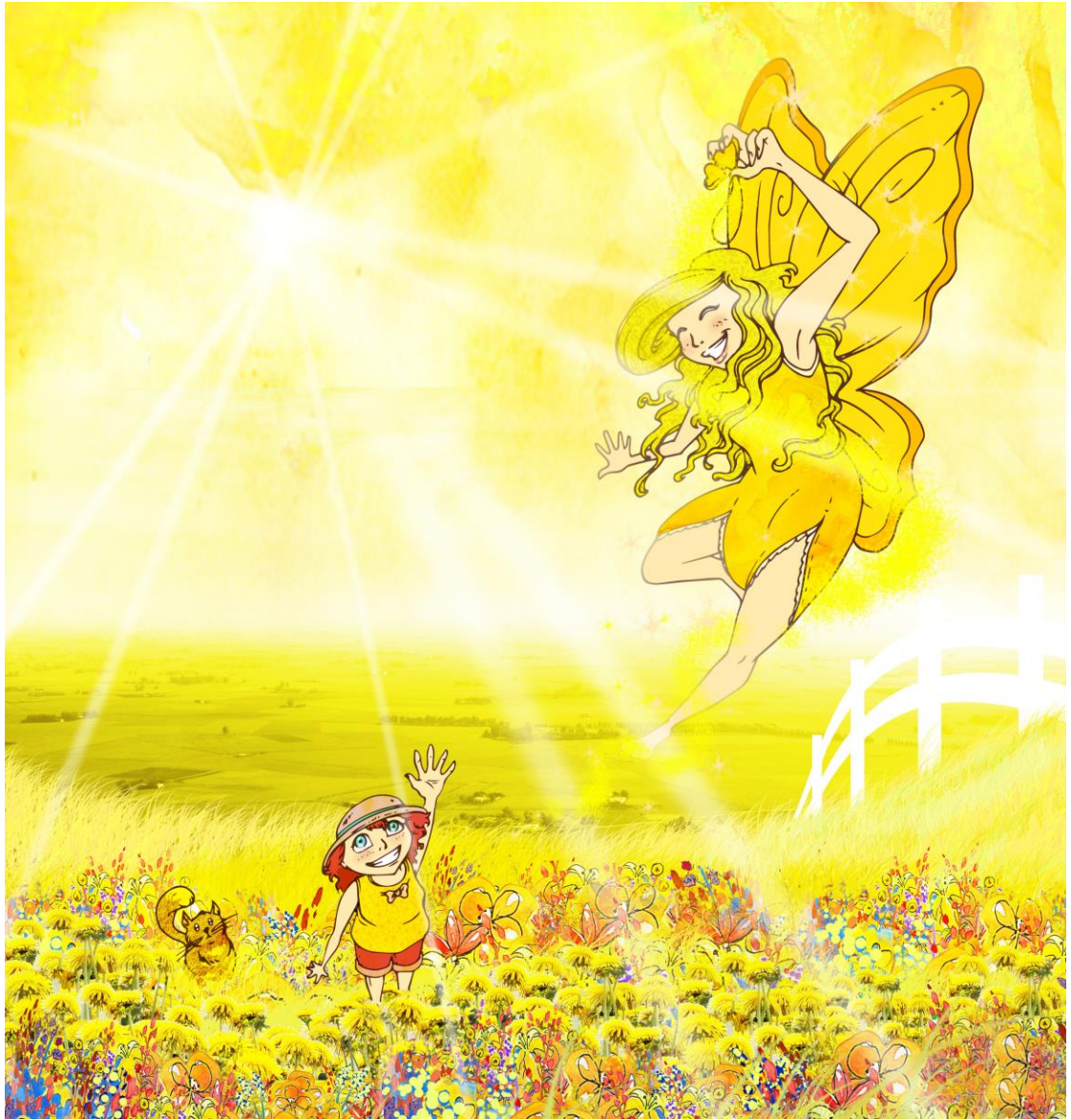
Muutin ampiaiskuvan sommitelmaa reilusti (kuva 21). Asiakkaani painottivat, että sydänkristallin parantava voima pitäisi saada näkyviin kunnolla.

Kuva 21: Parantava sydänkristalli (Suninen, 2017)

Ampiainen on nyt huomattavasti pienempi, mutta edelleen erotettavissa. Sen sijaan punoittava käsi ja sydänkristalli erottuvat nyt paremmin. Lisäksi hahmojen yläpuolelle mahtuu hyvin tekstiä (kuva 21).

Keiju Keltakristalli seikkailee hetken aikaa ihmisten maailmassa ja saa keltaisen värinsä takaisin pienen tytön autettuaan häntä. Keiju Keltakristallin on aika palata takaisin Keijumaahan.

Kuva 22: Vilkutus (Suninen, 2017)

Tässä kuvassa (kuva 22) halusin tehdä perspektiivikokeilua ja sijoitin keijua auttaneen tytön maahan vilkuttamaan lentoon lähteneelle keijulle. Asetelma toi mukavaa vaihtelua muihin kuviin ja samalla sain harjoitella maiseman muotoilua tästä kuvakulmasta.

Toiseksi viimeisessä kuvassa (kuva 23) Keiju Keltakristalli tuo keltaisen värin takaisin Keijumaahan. Tein tähän versioon keijusta huomattavasti isomman kuin aikaisemmassa kuvassa. Sydänkristallin haluttiin näkyvän ja erottuvan selvästi, joten nyt se huomaa paremmin ja siitä lähtevä väripurkausloitsu näkyy edelleen selkeästi.

Kuva 23: Keltaisen värin palautus 2 (Suninen, 2017)

Laskin takana näkyviä taloja ja heikosti erottuvaa linnaa paljon alemmas, jotta huomio olisi pääsääntöisesti keijussa ja sydänkristallissa. Kuva toimii nyt paljon paremmin, tilaa on edelleen tekstille, mutta myös keiju ja Keijumaan keltaisen värin palautushetki pääsee oikeuksiinsa.

Viimeisen kuvan (kuva 24) piirsin kokonaan uudelleen, kuten olin suunnitellutkin. Halusin yleiskuvaa Keijumaasta, sekä näkymän Mirandan pikkuhiljaa palautuvaan puutarhaan.

Kuva 24: Mirandan kukka (Suninen, 2017)

Kuvassa näkyy nyt, kuinka Mirandan puutarha on edelleen harmaa keltaista väriä lukuunottamatta. Taustalle tulee myös muita keijuja iloitsemaan keltaisen värin takaisinsaamista, mutta se kuva ei ehtinyt tähän. Viimeisen sivun virke vaati tekstille jätettävän runsaasti tilaa, joten siirsin keijujen taloja hieman alemmas. Poistin myös aikaisemmin kuvaan liittämäni prinsessa Alesian ja prinssi Zephyrin taustalta. Totesimme asiakkaiden kanssa, ettei kuvaan välttämättä tarvitse vielä hallitsijapariakin. Kuva on pienestä harmaudestaan huolimatta toivoa herättävä ja pirteä, vaikka Mirandalta ei hymyä oikein irtoa.

Kaikenkaikkiaan kuvituksia tuli yhteensä kolmetoista. Lisäksi suunnittelen kirjan kannen. Kannen jälkeiselle välilehteselle käytämme Asta Laitisen tekemiä keltaisia encaustic art—kuvia, mikäli saamme sen toimimaan hyvin.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET JA YHTEENVETO

Tarkastellessani kuvitusteni kehittymistä luonnoksista valmiiksi kuviksi koen olevani hyvin tyytyväinen lopputuloksiin. Kuvien luonnostelemisen aloittaminen oli minulle se hankalin vaihe. Olen niin tottunut piirtämään hevosia ja muita eläimiä ja vaikka olen pitänyt sarjakuvapäiväkirjaa, niin silti ihmisen, tai tässä tapauksessa keijun, piirtäminen takkusi. Hain hiukan inspiraatiota internetin eri sivustoilta ja mietin omia mielikuviani keijuista. En halunnut loppujen lopuksi liikaa vertailla aikaisempia keijuihin liittyviä lastenkirjoja omiin ajatuksiini. Keijut olivat minulle aiheena uusi ja koska minulle ei ollut kehittynyt minikäänlaista omaa tyyliä keijujen piirtämiseen, itseni tuntien olisin hyvinkin voinut sekoittaa tyyliini liikaa jonkun toisen tapaa piirtää keijuja. Ja halusin tietenkin tehdä omalla tavallani, siispä hain inspiraatiota sääntillisinä määrinä. Sen sijaan keijujen taloihin etsin paljon kuvia, sienitalot ja muut vastaavat kävivät kyllä mielessä, mutta tarvitsin niiden toteutukseen hieman apua.

Aluksi minua epäilytti ottaa vastaan ehdotus myös taittaa kirja. Mutta koska kirja ei ole kovin pitkä ja tekstiä tulee sivua kohden melko vähän päätin tarttua tilaisuuteen. Kirjan taittamista en käsitellyt opinnäytetyössäni, koska aiheesta olisi tullut todennäköisesti liian laaja.

Projektini ei ole edes tullut päätökseen vielä. Minun kiireinen kolmen työpäivän kesälomani verotti voimia tämän projektin parissa ja tietysti myös asiakkailani oli omat menonsa, joten matkamme jatkuu edelleen. Lisäksi kirjan valmistumista on jarruttanut epävarmuus kirjan lopullisesta koosta ja julkaisijasta. Kirja on loppusuoralla, mutta mikäli asiat jatkuvat kuten olemme suunnitelleet, jatkan edelleen tulevien Kristallikeiju—kirjojen kuvittajana. Toivottavasti minun näkemykseni väriterapiakirjasta tekee tehtävänsä ja kirjailijat pääsevät toteuttamaan unelmaansa myös ulkomaanmarkkinoista.

7 POHDINTA

Mielestäni projekti on onnistunut oikein mainiosti. Kirjailijat eli asiakkaani olivat myös innoissaan kuvista ja mikäli kuvissa oli korjattavaa, niin ne käytiin sitten palaverissa yhdessä läpi ja korjailtiin sen mukaan. Sain hyvin vapaat kädet lähteä tuottamaan kuvia, mutta kävimme tietysti läpi hieman hahmojen toivottua ulkonäköä ja kuvien rakennetta. Mutta hyvin pitkälti asiakkaani luottivat minun näkemykseeni lähteä kokoamaan kuvia. Toisaalta ajatus voisi olla myös jännittävä: lähteä luomaan jotain omasta päästään ja toivoa, että kuvat olisivat edes jotenkin hyviä. Mutta koska kyseessä oli keijut eikä esimerkiksi sotilaita tai ninjoja, uskoin selviytyväni ihan hyvin, kunhan sisäistän tarinan ensin.

Heistä tyylini yhdistää valokuvia piirrustuksiin oli todella hauska ja hieno ja olihan se mukavaa saada kannustusta: tyylini ei ollut pelkästään minun mielestäni hyvä. Käytimme WhatsAppia pysyäksemme ajan tasalla, välillä oli pidempään hiljaista, mutta sitten asia korjattiin uudella palaverilla.

Tämän kirjan kuvitukset ovat ensimmäisiä tällä tyyllillä tekemiäni töitä. Olen aikaisemminkin tehnyt kuvia Photoshopia ja vesivärejä ja valokuvia hyödyntäen, mutta en näin vahvasti yhtä aikaa. Useampien elementtien yhdistäminen saattoi osaltaan aiheuttaa sen, että joistakin tiedostoista tuli hieman raskaita, mutta onnistuin löytämään ainakin muutamia tapoja keventää niitä hieman.

Haastavinta koko opinnäytetyössäni on ollut ehdottomasti aikataulutus ja tärkeiden päivämäärien muistaminen. Antaisin valmistuville opiskelijoille vinkiksi tarkistaa kaikki tärkeät päivämäärät, kuten esimerkiksi opinnäytetyön kirjallisen osuuden palautuspäivän. Näin välttyisi turhalta stressiltä ja unettomilta öiltä. Mutta kaiken kaikkiaan olen pitänyt projektista, se on tuonut minulle haastetta olematta kuitenkaan liian vaikea. Olen saanut toteuttaa omaa kuvitustyyliäni tukemaan Asta Laitisen ja Maarit Jokelan kirjoittamaa tarinaa ja lopputuloksesta vaikuttaisi tulevan oikein hyvä. Toivottavasti yhteistyömme jatkuu kirjasarjan loppuun asti ja vielä menestyksekkäästi. Olisi hienoa saada heidän mukanaan hieman nimeä kuvittajana, mutta katsotaan mihin päin tästä nyt tie vie. On ollut ilo olla mukana toteuttamassa tätä kirjaa.

LÄHTEET

Andersen, H. C. 2005. Andersenin satuja. Helsinki: Gummerus

Anttila, Pirkko. 2014. <https://metodix.fi/2014/05/17/anttila-pirkko-tutkimisen-taito-ja-tiedon-hankinta/#9.1.1.3%20Strukturoimatonta%20havainnointia>

Chiazzari, Suzy. 1998. The complete book of colour: using colour for lifestyle, health and well-being. Melbourne: Element

Hook, Jason. 2007. Missä lohikäärme on piilossa? Helsinki: Egmont Kustannus

Luukkonen, Helena. 2006. Parantava sateenkaari: väriterapiaopas. Helsinki: Delfiini kirjat.

Olesen, Jacob. 2017. Color Psychology: Child Behavior And Learning Through Colors. <https://www.color-meanings.com>

Pohjalainen, Ilona. 2012. Värien voima: elämän värit: seitsemän vuoden värisyklit. Jyväskylä: Rarissima

Reid, Lori; Paxton, Claire; Bergroth, Riitta. 2003. Terveyttä ja elinvoimaa väreistä. Helsinki: Gummerus.

Ruohonen, Sinikka. 2009. Analyysin eteneminen. www2.amk.fi

Vasnetsov, Jurij. 1988. Sateenkaari, Espoo: Weilin x Göös.

Verner-Bonds, Lilian; Punnonen, Pasi. 1999. Väriterapia: henkiseen tasapainoon ja terveyteen värien avulla. Hämeenlinna: Karisto.

Webster, Richard & Ljunberg, Tuikka. 2013. Värimagia: mitä lempivärisi kertovat sinusta? Helsinki: Delfiini kirjat.

www.textures.com/howItWorks

www.coloria.net

KUVALUETTELO

Kuva 1: Viitekehys (Suninen, 2017)

Kuva 2: Ensimmäisiä luonnoksia (Suninen, 2017)

Kuva 3: Käyttämiäni valokuvia (Suninen, 2017)

Kuva 4: Valokuvaamiani pintoja (Suninen, 2017)

Kuva 5: Käyttämiäni valokuvia taivaasta (Suninen, 2017)

Kuva 6: Muokkausmenetelmä (Suninen, 2017)

Kuva 7: Keltaisen sävyt ja valokuvan hyödyntäminen (Suninen, 2017)

Kuva 8: Vesiväripintoja (Suninen, 2017)

Kuva 9: Akvarellikukkia (Suninen, 2017)

Kuva 10: Kukkameret (Suninen, 2017)

Kuva 11: Velhokeiju Miranda (Suninen, 2017)

Kuva 12: Miranda ja Keiju Keltakristalli (Suninen, 2017)

Kuva 13: Ampiainen (Suninen, 2017)

Kuva 14: Maatila (Suninen, 2017)

Kuva 15: Keltaisen värin palautus (Suninen, 2017)

Kuva 16: Voikukka (Suninen, 2017)

Kuva 17: Keijuprinsessa Alesia (Suninen, 2017)

Kuva 18: Miranda (Suninen, 2017)

Kuva 19: Miranda ja Keiju Keltakristalli 2 (Suninen, 2017)

Kuva 20: Maatila 2 (Suninen, 2017)

Kuva 21: Parantava sydänkristalli (Suninen, 2017)

Kuva 22: Vilkut (Suninen, 2017)

Kuva 23: Keltaisen värin palautus 2 (Suninen, 2017)

Kuva 24: Mirandan kukka (Suninen, 2017)

LIITTEET

